

DOMOLJUB.

Slovenskemu ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja kot priloga „SLOVENCU“ vsakega prvi in tretji četrtek meseca. Ako je ta dan praznik, izide „DOMOLJUB“ dan poprej. Cena mu je 80 kr. za celo leto. — Spisi in dopisi naj se pošiljajo: uredništvu „DOMOLJUBA“, Ljubljana, v semeniških ulicah št. 2. Naročnina in inserati pa opravištvu „DOMOLJUBA“ Vodnikove ulice št. 2. — Naznanila se sprejemajo in plačujejo po dogovoru.

Štev. 17.

V Ljubljani, 7. septembra 1893.

Letnik VI.

Kaj je novega po svetu?

Te dni je bila *obletnica katoliškega shoda*.

Sedaj so že vidne vesele posledice tega velepomembnega dogodka. Začelo se je z njim novo življenje. Kako da se slovenski narod zanima za sklepe tega shoda, kaže pač nabiranje katoliškega sklada, ki je namenjen v izvršitev sklepov katoliškega shoda. Najprvo pa se misli napraviti s tem *zakladom katoliška gimnazija*, kar je silno potrebno, ker v sedanjih latinskih šolah so prav v verskem oziru veliki pomanjkljivosti, ker mnogim učiteljem nedostaja trdnega katoliškega prepričanja. — *Volilni shod* je bil dne 26. avgusta sklical poslanec Šuklje v Novem mestu. Shod pa ni bil posebno dobro obiskan. Najbolj so se ga udeležili urafniki. Na tem shodu se je prav po nepotrebnem veliko zabavljalo proti drugim poslancem, in to proti takim, ki so gotovo več storili za Slovence, nego gospod Šuklje. On se res z dolensko železnico veliko ponaša, ali nikakor se ne ve, kako bode še z njo. Pri njenem grajenju so služili tujci. Tudi se je bati, da železnica ne bode domačinom koristila nego tujcem, dežela bode pa lepo doplačevala, ker je prevzela jamstvo. Seveda drugače bi bilo, da se železnica dalje izpelje, in zveže s hrvaškimi železnicami, ali za to so še velike težave. Da bi vreden denar ne bil uporabljen bilo koristno, tega pač gospod profesor ni nikogar prepričal. Napravilo se je zares veliko dolga, ali veljavo imamo pa še zmirom papirno. Zlato ima ačijo. Tisto povečanje državnega kredita, o katerem je gospod poslanec govoril, je najbrž le v korist bogatinom, ki imajo mnogo državnih papirjev, katerim je poskočila cena. Sicer pa gospod poslanec ni posebno veselega vedel povedati; rekel je, da bodo Slovenci morali morda celo iti proti vladi. Naglašal je pa, da je za napredno idejo. Na tem shodu je pa drugi govornik dr. Slanec strašno zabavljaval proti naši katoliški stranki, češ, da nima nič mož in da nič ne stori na korist dežele. Pozabil pa je povedati, da so ravno liberalci krivi tudi slabih gospodarskih razmer. — Državni zbor se snide dne 10. oktobra. Vlada seveda v prvi vrsti

predloži proračun. Govori se pa, da se osnuje v državnem zboru posebna katoliška stranka. To je pač le želeči, da se obistini. Treba je, da vsakdo pokaže, ali je za cerkev ali ne. — Po *Českem* so še vedno velike agitacije za stran uličnih napisov po mestih. Vlada se upira, da se v Pragi napravijo samo češki napisi. Čehi pa pravijo, da nimajo nič proti dvojezičnim napisom v Pragi, žele pa iste tudi v drugih mestih po Českem in Moravskem, ali o tem pa nočejo nič slišati Nemci in vlada. — *Mažari* so zopet pokazali svojo brezozirnost. Mažarski dijaki so bili izdali brošuro, v kateri bi radi svet preslepili, da se vsem narodnostim na Ogerskem najbolje godi. Na to brošuro so pa odgovorili rumunski dijaki z drugo brošuro, v kateri so stvari stvarno pojasnili. To je pa silno razburilo Mažare. Našli so, da se v tej knjigi zabavlja proti Mažarom. Porotno sodišče v Koložu je obsodilo posestnika in vodjo tiskarne, v kateri se je dotična knjiga tiskala v štiri oziroma enoletno ječo in 500 oziroma 200 gl. globe. Plaćati morata tudi sodne stroške 5000 goldinarjev. — *Štirideseti nemški katoliški shod* je bil te dni v Würzburgu na Bavarskem. Shoda se je vdeležilo mnogo duhovnikov in posvetnih veljakov. Shod se je posebno odločno izrekel za katoliške šole pod cerkvenim nadzorstvom. Naglašala se je tudi potreba katoliških učiteljskih, da se vzgoji zares katoliški učitelji. Delati morajo katoliki, da se osnujejo katoliški vseučilišči v Solnogradu in Fuldji. Pa ne le to, temveč tudi se morajo poganjati, da dobé vpliv do državnih vseučilišč, s katerih se posebno razširja brezverstvo. Nadalje se je govorilo o važnosti katoliškega časopisja. Katoliki naj naročajo le odločno katoliške liste, posebno naj ne naročajo brezbarvenih listov, s katerimi se razširja verska mlačnost. Da se je shod odločno izrekel za papeževo neodvisnost in obnovenje papeževe posvetne oblasti še posebej omenjati ni treba. Na shodu je pa vladala najlepša sloga v veliko jezo katoliških nasprotnikov, ki so že naprej napovedovali, da se na tem

shodu nemški katoliki razpró. — Na Angleškem sedaj v gospodski zbornici razpravljajo o irski predlogi. Upanja pa ni, da bi je zbornica vsprejela. Večina gospodske zbornice trdi, da narod ni za samostojnost Irske, torej se mora razpustiti parlament, da volilci pri novih

volitvah pokažejo, če se res strinjajo z vladno predlogo. Nadejamo se, da pri novih volitvah zopet izmag Gladstone s svojimi privrženci in katoliška Irska dobi svojo samoupravo, kar bi bilo zanjo začetek boljših časov.

Cerkev in šola.

Podobe iz življenja

(Dalje.)

36. Molek v gledišču.

O Napoleonu I. pripoveduje se tale zgodba: Nekoč je šel s plemenitim mladeničem svojim dvornikom v gledišče. Dečka je Napoleon jako ljubil in nameraval je postaviti ga zaradi njegove nadarjenosti in nepremične zvestobe na visoka mesta. Ime mu je bilo Rohan Chabot, princ Leonski. — Med igro se ozre cesar večkrat v mla-

dega vojvodo in začuden vidi, da se ta prav nič ne zanimlje za oder; oči ima lepo vprte pred se, roke pa ima skrite pod robcem. Cesar gleda in gleda; naposled ga pa kar na naglem zgrabi za roki — in vidi, da ima molit v rokah. Vojvoda je med igro molil rožni venec. „Stan, mu reče Napoleon; razveseliš si me čezmerno, pogan imaš, da se ne meniš za neslanosti na odru; velik mi boš še.“ In bil je v resnici velik mož. Umrl je kot kardinal-nadškof v Bezansonu.

Gospodarske in obrtnijske stvari.

Ako se vsekaš, vreceš ali sploh do krvavega raniš, pazi, da ne onesažiš rane, ker k onesaženim rani skoraj vedno pritisne prisad. Zaradi tega ne pokrivaj rane s pajčevino, gnojem umazanimi cunjami. Vzemi kos snaznega platna, deni ga v lonec vrele vode, in pusti

vreti nekaj minut, čakaj, da se voda ohladi, in s to vodo umij rano, pokrij jo s tem kosom platna, katerega moraš poprej ožeti in večkrat zganiti, in povij ranjeni del s snaznim povojem. Preden pa prideš v dotiko z rano, umij si dobro roke z milom (žajf.). Ako ni rana velika, w

Listek.

Hvaležnost sveta.

V krasno opravljeni dvorani se zabavata izvrstno mladi zdravnik Franc pl. Jezerski in njegova mlada soproga. Mladi mož se ziblje v mehkem naslonjaču, pušče dišečo smodko, pred gospo Rozo pa je krožnik sladčice.

„Prekrasen dom imava“, izpregovori gospod doktor, zadovoljno se oziraje po pohištvu. „In to vse od tete Hedvige! Nikjer ni stiskala!“

„Kako si jo pa vendar tako izpeljal pri teti, Franc? Sij sicer ni ravno preradodarna do svojih sorodnikov, ti pa tudi nisi izmed najbližjih stričnikov njenih? Tako, govori, da se ogiblje ljudij, da jih celó sovraži in vendar na naju kar siplje dobrote!“

Mladi gospod se nekoliko nagne in jo poboža na lahko po njenem rožnatem licu. Nekoliko je menda več pil, in — v vinu je resnica. „Skrivnost, kaj ne, bi rada zvedela, Rozika?“

„Aj, pusti me!“ brani se. „No, pa vendar povej, kako si jo izvil.“

„Za vse to moraš zahvaliti le mene“, pohvali se smeje. „Moja golobica, le pomisli! Ako se vrti tako mlad, čil dečak, kakor sem jaz, vedno okrog kake stare ženke, ter ji neprenehoma govori na srce o svoji ljubezni, ali ne pričakuje lahko, da dobi od nje, karkoli poželi?“ In gospod se je iz nora smejal.

Gospa strmeč gleda svojega soproga. „Moj Bog, jaz sem te imela za veliko blajjega, Franc. Vedno sem mislila, da ti je teta Hedviga pol srca, in sedaj se kaže, da si gorel zanjo le radi imetja. O kako sem bila nespametna. Nekaj časa sem bila res ljubosumna na vaju, ter vaju gledala že pred altarjem.“

„Mene in Hedvigo!“ Franc pl. Jezerski se je zopet glasno smejal. „Jaz, Rozo — naj bi snubil ženo, ki je videla pet zim več, kot jaz, ki je videti deset let starejša, kakor je v resnici, tako staro mamico! Detice moje, ženske ne umete moških. Jaz sem znal potipati za pravo žilo — zakaj katera stara ženska ne misli, da je kakršen biser? Vidiš, Rozika, tako je treba misliti!“

„Vse lepo — a zakaj je potem mene — tvoje se vesto — obdarila kot svojo hčerko?“

„Zakaj? I, Rozika, zaverovana je bila v mene, in zato je hotela vsaj svojega ljubljence videti srečnega ter se vsemu odpovedala.“

Zadnje b sede je govoril posebno zasmehljivo in zaničljivo, da sta se oba smejala. A ta smeh je bil naglo pretrgan.

Vrata za njima so se že zdavnej odprla, in tuha ženska postava je slonela že dolgo ob steburu. Tibi koraki čez pregrinjala se niso čuli, in nenadoma je stala pred dvojico teta Hedviga. Podolgasti obraz je bil smrtno blede, oči pa je zaničljivo uprla v mladega gospoda, ki je dvignil roko, kakor bi se branil preteče nevarnosti.

ti na ta način v kratkem času zaceli, ako je pa velika, stori to, dokler ne pride zdravnik. Ne rabi pa nikdar raznih mastij (žavb), ker vse le onesnažijo rano in pospešujejo prisađ, ki pritisne tudi k najmanjši rani.

Ako ti počt žila na nogi, leži takoj v posteljo, podloži bolno nogo tako, da bo noga višji ko glava, in pokrij počeno žilo s čistim skuhanim kosom platna, in povij trdo bolno nogo, kjer je žila počila. Na ta način se takoj kri vstavi, in prepreči, da se ne naredi večja rana. Ker so žile na nogi v takem slučaju skoraj vedno zelo napete, povij vsako jutro nogo od stopal do kolena, in jo imej celi dan povito, da se žile preveč ne raztegujejo. Na taki bolni nogi se naredi kaj rada huda rana — tako imenovani „fle.“

Zoper škrofelne, to silno nevarno bolezen, zlasti pri otrocih, priporočajo orehovo listje. Nabrati je treba mladega orehovega listja in ga posušiti v senčnatem kraju. Vzame se nekoliko tacega listja in se ga zalije z $\frac{1}{4}$ litrom krop. Ko je stal krop $\frac{1}{4}$ ure na listju, se precedi in dá bolniku piti: polovico zjutraj, polovico zvečer. Za otroke se sme pridjati nekoliko mleka in sladkorja. Dobro je tudi, če rane niso odprte, s tem čajem namočene cunjice pokladati na oteklino. Da bode pa ta čaj zares koristil, treba ga je piti vsaj 2—3 mesece.

Radl pomanjkanja krme morajo biti kmetovalci letos posebno varčni. Ako bode jesen lepa, se bode pač mnogo krme prihranilo, ker se bode živina lahko dalje časa pasla. V jeseni se bode marsikaj lahko porabilo za krmo, kar se sicer zameče. Odpadki od repe, ko-

renja, pese se lahko pokrmijo. Kjer pridno rezanco režejo, tudi mnogo prihranijo; kajti pri rezanci se vse povzije, žival je ne razmeče, kakor če se cela slama in seno krmi. Posebno pa bi naj pazili gospodarji na hlapce, ki živino krmijo. Dostikrat namečejo hlapci v jeseni živini polne jasli; kar živina ne sne, vržejo pa na gnoj. Pri takem ravnanju se ni torej čuditi, da pomladi primanjkuje, da je treba dostikrat slamo raz streh trgati, da živina vsaj živa ostane. Varčnost naj se torej začne že jeseni. Vsakemu govedu naj se poklada toliko, kolikor v resnici porabi in potrebuje.

Sadni kis za dom. Da se naredi dobrega sadnega kisa, naj se pripravi posoda; vanjo se mečejo obrezki od sadja in tudi gnjilo sadje. Vse to se zalije z vrelo vodo. Kedar se zopet nabere kaj obrezkov, se denejo k prejšnjim ter zopet zalije s kropom. Tako se dela, dokler ni posoda polna. Ko je polna, naj se skrbno pokrije s prtom in ob solčnih dneh postavlja na sonce, ob hladnem vremenu pa nosi k peči ali k ognjišču. V šestih do osmih tednih se voda spremeni v izvrsten kis, ki ima jako prijeten okus. Našim sadjarjem bi ne bilo treba niti novčiča izdati za kis, ki se prodaja po prodajalnicah, ker vsakdo si lahko doma boljšega napravi. (Vrtnar.)

Vpliv svitlobe na rejo živali. Kdor hoče, da mu bode goved dobro vspevala, jo mora imeti v zračnem in svetlem hlevu. Svitloba namreč veliko pripomore, da se živalska hrana hitreje spremeni v kri in meso. Naredili so poskušnjo z golobi. Na svitem so živeli golobi 14 dni brez živeža. V temnem prostoru so se pa ohranili brez

Teta Hedviga pa ni izpregovorila besedice; kar obrnila se je tiho, kakor je bila prišla, in grenko se smehljaje je prestopila zadnjikrat prag grajščine, kamor jo je doslej tako pogosto vleklo srce in dobrotljivost.

Mladi zdravnik si je podprl glavo.

„Rosa, nesrečna ura je bila to. Kako, da sem tako govoril! Precej potem pojdi k Hedvigi, da poravnáš razpor in jo potolažiš. Vzemi tudi majhno Anico seboj! Svojemu ljubčku se ne bode upirala.“

Rosa je bila bolj preudarna. „Ne Franc, žal, tega ne morem in ne smem storiti! Žalila sva jo prehudo — takih besedij ne pozabi in ne odpusti nobena žena. Saj bi ne bila značajna.“

„Prav imaš“, pritrjuje gospod doktor, „največ bode opravila morebiti še mala Anica. Teta Hedviga ljubi dete skoro bolj, kot midva oba skupaj. Ako to ne pomaga, ne vem, kaj bode z nama. Premajhni dohodki, nič imetja — alabo kaže.“

Anica je bila res ljubeznivo detice. Vsem je bila pri srcu, zlasti teti Hedvigi. Dete ni imelo oblačilca, katerega ji ne bi bila podarila teta Hedviga. Njene lepe, spletene jopice, njene rudeče pasove, njene čevljičke, njeno belo suknjico, njeno iz vrb spleteno zibelko z višnjevimi pragrinjali, njen stolček in mizico — teta Hedviga je kupila vse to in osrečila s tem svojega ljubčka.

Teta Hedviga je rekla sama pri sebi: „To majhno bitje naj drugega ne misli, kakor da pride vse dobro od mene.“

Anica torej je bila zadnja bilka, na katero je mlada dvojica stavila svoje upanje.

Ko je prišel popoldne oni čas, ob katerem je dete, obiskalo vsaki dan svojo dobro teto, nadzoroval je gospod doktor sam, kako se dete oblači.

„Le lepo jo napravi; kolikor se dá, Rosa! Obleci jo v belo oblačilce s kratkimi rokavei in okrog vratu ji obesi biserno veržico — tako!... Kako ljubko je to dete! Teta ga mora ljubiti, pozneje pa tudi nam odpusti — saj je dobrega srca, in jaz sem ji tako nehvaležno vračal. Rosa!“

Zmenila sta se, da ponese postrežnica dete le mimo vrta razžaljere tete, tako, da bode videla Hedviga svojo Anico in jo lahko poklicala.

* * *

Stari grad plemenitih Jezerskih, nekaj bogat in gostoljuben, sedaj samotni z deloma zaprtimi okni, bil je obdan s krasnimi nasadi. Pred vstopom v grad so cvetele pomaranče, iz vrtnih nasadov sem pa se je čulo z visokih cvetočih lip ljubko pičje žvrgolenje.

Ako bi hoteli verjeti, da je prava sreča v onih poslopjih, katerih se drže lastovice, tedaj bi bil tu dom srečin. Zakaj v jedno mer so priletavale in odletavale iz gradu. A srečen ni bil gospodar tu.

Priletneje zapuščeno dekle je prebivalo prostrane grajske sobane. Zadnja nekaj visoko čislana rodú Jezerskih je sedaj čuvala izmrlo hišo in hranila ključce do

živeča 24 dni. V prvem slučaju so izgubili na teži vsaki dan 3-8 grame, v drugem pa samo 26 gramov. Poskušali so tudi s krmljenjem na svetlem in v temi. Kunci, s katerimi so delali poskušnje, so postali pri jednaki hrani v temi bolj debeli, kakor oni, ki so bili na svetlem, seveda krepki in zdravi so bili bolj poslednji. Iz tega sledi: Kdor hoče goved rediti, jo rabiti za pleme, za vožnjo itd., naj jo ima na svetlem, kdor bi pa rad govedo odebelil, naj jo postavi v kak bolj temen kot v hlevu.

Mešanje mleka z vodo je včasih podedovan greh zlasti pri prebivalstvu blizu mest. Kakó poznati, da je mleko pomešano z vodo? Tako-le: Kapiti je treba kapljico mleka na noht prsta. Ako kapljica ne razpade, je mleko čisto; če pa razpade, pomešano je z vodo. Tudi z iglo lahko poskušamo. Vtaknimo iglo v mleko; če na njej obvisi, je mešano; ako ga nič ne obvisi, je čisto.

Razne novice.

(Duhovniske spremembe v ljubljanski škofiji.) Č. gosp. France Ribar, kapelan v Železnikih, je preložen za župnijo Mekine. — Premješčen je č. g. Ivan Debelak, kapelan v St. Lovrencu ob Temenici, začasno za farnega upravitelja v Žalino. — Na novo je nameščen č. g. Ivan Meršolj, semeniški duhovnik v Ljubljani, za kapelana v Horjulu.

(Umrli je) pretekli mesec po daljnem bolehanju tukajšnji obče spoštovani meščan, vrl narodnjak, hišni posestnik g. Jan. Nep. Horak. Naj v miru počiva!

(Spomin na katoliški shod v Novem Mestu.) Z Bele Krajine 20. avg.: Prišedšim dne 6. avgusta okoli enajste ure vrb gorjanske ceste, kako diven razgled se je odprl našim očem! Sicer nam je gosta megla zakrivala krasno našo Gorenjsko, Trig'ava, Stola, Gr'ntovca in kamnških

planin nismo videli; a toliko milejši je bil pogled na našo srednjo Dolenjsko, zlasti na njeno metropolo, prijazno Novo mesto in njega okolico. „Oj bežite, ve meglice“, želeli smo peljati se proti vrhu po lepo izpeljani novi cesti in ko pridemo na vrh, sijalo je sonce tako ljubko na Novo Mesto in vso Dolenjsko od temnih kočevskih hribov do vinorodne Rake, od visokih gorjanskih gora do daljnega Zaplaza nad Čatešem, da je srce veselja zaigralo in nehote si izklknil: dan kakor navlašč za katoliški shod, hvala Bogu! Zdelo se nam je, kakor da nam kliče Novo Mesto: „dobro došli“, in mi smo odzivali: „bolje naši“. In naši smo boljše, kakor smo se nadejali. Okoli 4000 zbranega naroda pribitevišega iz raznih krajev Dolenjske! In ti izvrstni govori tolike vrlih plemenitih mož! V resnici praznik dolenjski! Novo Mesto pa naj z zlatimi črkami v svojo kroniko zapiše dan 6. av-

grajskega grobišča, v katerem je ravno zanjo še pripravljen prostor.

Hedviga pl. Jezerska je v mladosti, ko so spravljali po vrsti vse njenega rodú k počitku, prestala preveč tuge in žalosti, da bi se ne bila zgodaj postarala. A svoj ponos je ohranila tudi med najhujšimi udarci. Tudi ljubila je nekoga — trdnim naravam je ljubezen redko neznana. A bil je mlajši kot ona, zato ni pričakovala od njega druge ljubezni, kakor da bi mu smela biti sestra in mati.

Bil je v daljnem sorodstvu z njo, ubog, a zelo nadarjen, čemu bi ga torej ne podpirala, da ga osreči.

In dala je blaga Hedviga tisoče od svojega imetja, dvigala ga od stopinje do stopinje, skrbela zanj kakor mati. Ko se je lahko sam nase zanašal, ne, preje, pripeljal ji je svojo nevesto.

Sprejela je nevesto, kakor more mati sprejeti le dete, in ji oskrbela vso opravo. Vzdrževala je od početka družino z vsem in držala prvo dete poročencev pri krstu, na stojih rokah je nosila malo Anico okrog in jo ljubila kot svojo hčer. In potem — sedaj — plačujejo jej vse to z zasramovanjem! Ob vratih je slonela in čula reči onega moža, kateri se ima le njej zahvaliti za vse, kar ima: „Ni potreba, da bi se ji zahvaljevali, saj je v mene zaverovana.“ Stiskalo ji je pest, ko se je tega spominjala, telo se ji treslo vznemirjenja in bolesti.

Stala je sredi cretnega vrta, aloneč ob zidu, ter upirala svoj pogled v krasno, solučno okolico. Dušo so ji prevevale mračne, grenke misli. Saj je bila tam izdana

in prevarjena, kjer je tako nesebično, a iskreno ljubila. „Ljudje ne morejo biti zvesti, ne verni, čiste ljubezni niso vredni. To so sami hinavci.“

V tem trenutku pride pestnja z malo Anico mimo vrta.

Anica je bila vsa vesela ta dan. Saj je imela najlepša oblačilca na sebi. Ličci so se ji zrdečili, ko ugleda na vrtu teto Hedvigo. Ročice svoje stegne proti vrtu in glasno, vriskaje zakliče: „Draga mamica!“ Nedolžno dete še ni ločilo svoje prave matere in tete Hedvige, ki je vedno vestno čuvala svojega ljubljencea, kadar je zapustila Roza pl. Jezerska celo svoje dete, da je v hrupnem veselju iskala s svojim možem življenja.

A sedaj teta Hedviga ni slišala klica. „Nesite dete proč!“ pravi mrzlo pestnji. „Dekleta nečem več videti.“

Nič ni pomagalo jok in vpitje Aničino, ostra teta Hedviga je zaklicala še Ivanu, staremu blapecu, ki je bil za silo tudi vratar: „Ivan, odslej me ne kliči nikdar več, ako bi želel kateri te rodovine z menoj govoriti, ali čuješ?“

S tem je bila prtrgana vsaka zveza. Hedviga plem. Jezerska ni še nikdar preklicala svoje besede.

Pozvala je še svojega pravnega zastopnika ter mu izročila svoto denarja, rekoč, da je s tem Franc pl. Jezerski odpravljen za vselej.

Le večasih še, na kak tih večer, ko se ji je srce potolažilo, naslonila je teta Hedviga svojo glavo na roki in jokala po mili majhni Anici.

gusta 1893. Ta dan je in bo za Novo Mesto dan časti, dan zmage. Naj tudi kak neslanec z umazanim peresom neumestne svoje dovtype o dolenjskem katoliškem shodu v svet pokilja, ne zamerite mu: ne more drugače. „Cesar je polno srce, skozi usta vre“, pravi stara prislovica, a isto se tudi po prstih rado zlija na papir, da gre med širni svet; češ poznajte me i drugod, doma že itak vedo, kedo, kaj in kakov sem. — Vam pa, častitum gospodom osnovateljem katoliškega shoda v Novem Mestu kličem bratsko hrvatski: „Ruke uz posao, srce k Bogu“! Na delo! Osnujte brez odlašanja katoliško slovensko politično društvo za Dolensko s sedežem v Novem Mestu. Sosednja Bela Krajina Vam bo zdatna in krepka podpora. Na svidenje v dan ustanovljenja!

(Prezentovan je) za župnijo Javorje nad Loko ododni upravitelj č. g. France Kregar.

(V stalni pokoj) je stopil č. gospod Janez Eder, župnik v Mekinah, ter se je naselil v Zalogu pri Cerkljah.

(Kanonično vmeščen) je bil častiti gospod Janez Šafer, doslej župnik v Grahovem, na župnijo Duplje pri Kranju.

(V knezoškofijsko Alojzijevisče v Ljubljani) so vsprejeti za bodoče šolsko leto razven dosedanjih gojencev še nastopni 4 gimnazijci: osmošolci Matej Trepal iz Rovt nad Logatcem in tretješolci: M. Ahačič od sv. Ane pri Trzinu, Josip Logar iz Metlike in Sebastijan Peček iz Zakrja pri Bloku.

(Vodstvo kn. šk. deškega semenišča Alojzijevisča v Ljubljani) je vsled imenovanja dosedanjega vodje

preč. g. Tomaža Zupana profesorjem na tukajšnji višji gimnaziji izročeno preč. gosp. dr. Josipu Lesarju, profesorju bogoslovja v Ljubljani.

(Sprememba v frančiškanski provinciji sv. Kriza.) V Ljubljani: P. Hugolin Sattner, gvardijan, prokurator in pevovedja; P. Jožef Bizovičar, vikar, vodnik 3. reda. Na Trsat pride P. Gavdiz Zega. V Gorico P. Angelus Mlejnik, lktor. V Rudolfovo. P. Viljem Vindišar, gvardijan, P. Florentin Hrovat, vikar in šolski vodja, P. Matevž Vidmar, kateheta. V Kamnik P. Benignus Šnoj, VPazin P. Emiljan Dovgan iz Brezic za kateheta. V Samobor P. Joahim Svetič za vikarija, Pater Lambert Golovsky za kateheta. V Klanjec P. Edvard Ravstohar, gvardijan in administrator, P. Fulgenc Trafela iz Pazina V Nazaret Pater Bernard Vovk, P. Feliks Podbregar. V Brežice P. Hieronim Knoblechter. V Jasko P. Kalasancij Margreitner.

(Z Dvora pri Žužembergu) dne 31. avgusta se nam poroča: Včeraj dne 30. avg. smo imeli občinske volitve za občino Dvor. Zmagala je prvokrat v vseh treh razredih katoliška slovenska stranka. Daj zdaj je namreč v naši občini vedno županil s pomočjo uradnikov ranjke knez Auerspergove tovarne — nemčarski liberalizem. In kako? Zadnji njegov župan je umrl v ječi radi izneverjenja ubožnega denarja, in mala občina ima zdaj čez 1500 gl. dolga. Kaj ne lepa zapuščina novemu odboru! In navzlic temu se nekterim prononciranim žužemberškim liberalcem

Pretekli ste dve leti in marsikaj se je premenilo. Soproga mladega zdravnika, lepa, živahna Roza je bila umrla; sam Jezerski pa je bil odrinil v glavno mesto. Pripovedovali so, da se je hudo udal pijači in da je zapal osodi vseh Jezerskih, izmed katerih ni nikdo učakal starosti. Ljudje so pripovedovali o njem tudi teti Hedvigi, ter vprašali, kaj bode s sirotno Anico. A gospica pl. Jezerska se ni dala omečiti; vedoma si je zakrknila srce.

Nekega zimskega večera pa, ko je počivalo vse pod sneženo in ledeno odejo, prišlo je pismo, pisano od umirajoče roke. Franc pl. Jezerski je pisal malo pred smrtjo svoji dobrotnici: „Usmilit se nedolžnega deteta, ki je sedaj sirota. Ne poznam srca na svetu, ki bi bilo tako lahko moji Anici materino srce, kakor je vaše!“

Prvikrat v življenju je teta Hedviga preslišala glas, ki jo je klical, naj se usmili. „Dekletu preskrbim prostor v samostanu“, rekla je. Na nobeno živo bitje nečem več navezavati srca.“

* * *

Prišel je božič.

Tiho in veličastno je plavala nad mestom polna luna. Večerni zvon je mogočno donel po prostrani dolini ter klical k molitvi v sveti noči. Čuti je bilo donenje zvona, kakor klic: „Nebeško kraljestvo je blizu!“ Marsikakemu srcu se je zdelo, kakor bi ga zvon klical in opominjal, naj bode do sirot usmiljen, drugega je klic prosil, naj se sprijazni s svojim sovražnikom, naj ga ljubi v Bogu, zakaj „nebeško kraljestvo je blizu.“

Kjer je najbolj tiho, tam se tudi najlažje čuje vsak klic. In tiho je bilo po prostranih sobanah velikega gradu Hedvige pl. Jezerske.

Posli grajski so šepetali v kuhinji med seboj, kakor otroci, ki pričakujejo božičnih darov.

Saj je bilo pa tudi res pripravljeno zanje v dvorani pri tleh veliko božično drevo. Darila so bila pod drevesom, kakoršna se dajejo sirotam, kateri nimajo ne obleke, ne jedi, ne pijače. Od davnih časov sèm je bilo v navadi to obdarjevanje na sveti večer v starem gradu, in tudi gospica Hedviga ni hotela opustiti te lepe navade. Toda — kako vnemarno je delila darove!

Tudi nocoj že stoji poleg božičnega drevesa. Tudi do nje prihajajo glasovi večernega zvona, vabeči k iskreni molitvi. A njej se zdi ta don zvonov kakor zvonjenje mrliško, in mrtvih ne sovražimo. Zrla je pred seboj božično drevo. Ah, kako prijetno je bilo tedaj, ko je pripravljala tudi darila za druge, ljube njenemu srcu... Umela je zvonov don, umela opomin k usmiljenju, ljubezni, in pozabila je razžaljenje.

Pozabila je v tem trenutku zaničevanje in mislila le na svojo krivdo. Kako grozovita je bila — ali ni bila morebiti še kriva smrti svojih ljubljencev! Kako nesramno se je maščevala! In oni ljubček, moja Anica, kaj bode ž njo? ... A zopet se je dvignilo srce v ponosu, in z roko je potegnila zapuščena po čelu, da bi izbrisala nevesele spomine.

ni studilo bratiti se z ostanki tako oligosane dvorske nemškutarije! Da še več. Da bi se le ta še vzdržala na površju, priskočili so ji na pomoč s svetom in djanjem. Še na dan volitve si jih vidil tekati na Dvor. A zastoj so bili vsi liberalni recepti. Kmetije so se zdramili hoteč enkrat za vselej ostreiti se svojih jerobov. Ko smo prišli na volišče, je spoznala stara garda, da ji je odklenkalo, za to se niti v boj ni upala podati. Sramotno je zapustila volišče. In tako je zopet ene nemčurske liberalne postojanke na Kranjskem menj!

(Kmetijska družba štajarska) je odlikovala več za poljedelstvo zaslužnih oseb, med njimi so na slovenskem delu dežele tote-le: Dosluženi oskrbnik v Novocelji dobil je „pohvalno diplomu“, oskrbnik Grill v Konjicah pa srebrno kolajno (ali „svetinj“) družbeno; Jos. Leskošek in Rudolfo Wibmer v Ptui, posestnik Purgaj v Lajtersbergu pri Mariboru in oskrbnik Šigert v Pekrah, vsi štirje dobili so „diplomo pohvalnega priznanja“, nadučitelj Žiher pri Kačnjaku ob Dravi pa nagrado 20 gld. Nagrado ali „premijs“ v denarji dobili so službeniki: Franc Glaser, ki pri jednej in istej hiši v Vrhodolu pri Mariboru služi 53 let kot viničar, Ivan Žnidarič (51 let paznik) v Podgradju pri Ljutomeru, J. Osim (51 let viničar v Pekrah, vsi po 20 gld.; po 12 gld. pa: Franc Stelzelj (47 let hlapec) v Marenbregu, Martin Lešnik (46 let viničar) v Slamnjaku pri Ljutomeru, Neža Pompe (45 let dekla) v Jurjšklostru, Štefan Vimar (45 let hlapec) v Marenbregu; po 8 gld.: Neža Mole (44 let dekla) v Laškem Trgu, Franc Železnikar (42 let viničar) v Počkavi pri Mariboru, Jera Jesenik (41 let dekla) v Knežjidelu pri Trebovljah.

„Dovolj sem dala, a nehvaležno se mi je vračalo! Dovolj moči bodem tudi imela, da bodem nosila sama svoje breme.“

Ravno je hotela pozvoniti v znamenje, da bode pričela mnoge obdarovati, dasi se sama z njimi ne bode veselila, kakor včasih. Tu začne korake odmevati po hodniku, vrata v dverano se odpro, in na pragu stoji majhno zlatolaso dete, dete, kakoršno slikajo slikarji božje dete z zlatimi lasi in plavimi očmi.

Stegnilo je dete svoje roke k Hedvigi in zaklicalo: „Sladka mamica!“

Pozabila je v tem trenutku teta Hedviga vse, kar se je zgodilo, vskliknila ter vzela dete na svoje roke: „Anica, draga moja Anica — sirota, da, jaz sem tvoja mati!“

Ni vprašala, kdo je pripeljal dete proti njeni volji. Le objemala in stiskala je je na svoje srce.

Anica pa se je tudi oklepala svoje tete, kolikor je mogla, in še enkrat rekla: „Sladka, draga mamica!“

In zopet je bil vesel božični večer v gradu pri Hedvigi pl. Jezerski.

Mihal Meh (41 let hlapec) v Slovenjigradu, Mat. Kapun, (40 let viničar) pri Gornji Sv. Kunigundi blizu Maribora, Jurij Ferk (35 let viničar) v Prosnici pri Mariboru, Luka Bajar (35 let hlapec) v Slovenjigradu.

(Trina uš na Vipavskem.) Pregledovalna komisija je našla trtno uš v štirih vinogradih, kateri pripadajo občini Gače. Občina Ustije še ni okužena. Po mnenju komisije so ondotni vinogradi le vsled hudega mraza veliko trpeli.

(Koliko plačuje kranjska dežela za bolnike v izvenkranjskih bolnišnicah?) V proračunu za leto 1892 je bilo, nastavljena svota 70.400 gld. za bolnike v izvenkranjskih bolnišnicah. Toda stroški so narasli in znašajo za celo vlaško leto 79.746 gld. 28¹/₂ kr., torej 9.346 gld. 28¹/₂ kr. več, nego je bilo proračunjeno. Bolnikov je bilo 3951. Na vsacega bolnika pride povprečno 23¹/₂ oskrbnih dni — in 20 gld. 18¹/₂ kr. stroškov. Mej bolnišnicami je imela največ kranjskih bolnikov tržaška, namreč 719 (dušna oskrbnina stoji tam 90.92); za njo so imeli največ Kranjcev zagrebški usmiljeni bratje: 360 (oskrbnina — 37¹/₂ — 75); zagrebške usmiljene sestre so jih imele 534, Brežice 378, Reka 247, Karlovec 191, Koprivnica 125, Osek 126, Pulj 101, Gradec 89, Celovec 76, Celje 83, Dunaj (splošna b.) 54 itd. — Stroški bodo brez dvojbe vsako leto narasli. Vedno več naših domačinov išče v tujini dela in kruha. Kaj bo iz tega? — Vrh tega so pa nekatere bolnišnice jako drage in bi se že s tem mnogo prihranilo, če bi se tisti bolniki, ki se lahko prepeljejo, pripeljali domov. — Samo v Trst je bilo n. pr. vlaško leto treba plačati 18.357 gld. 18 kr., tedaj jako lepa svota, ki gre iz dežele. Mnogo je taci bolnikov, ki bi brez težav prepeljali se v Ljubljano, koder bi bili stroški malene polovice manjši.

(Od Sv. Jošta.) Gosp. župniku v slovo. Tuzno novico imam danes poročati; zapustili nas bodo naš prečastiti g. župnik A. Hočevnar, ker so dobili večjo duhovnijo na Brezovici; neumorno delovali so pri nas 19 let v naš dušni in telesni blagor. Njihove zasluge bodo vedno ostale v spominu St. Joščanom. Ker mi revni hribovci gospoda župnika za vse to ne moremo nagraditi, jim voščimo, naj jih ljubi Bog obrani še mnogo let delavnega in zadovoljnega, prav do skrajne meje človeškega življenja. — Prihodnjemu dušnemu vodniku pa kličemo: le z veseljem pridite k nam, imeli boste sicer težko hribovsko faro, toda vdano verno ljudstvo, ki ve ceniti zasluge svojih dušnih voditeljev.

„Faran.“

(Iz lavantinske škofje.) Prestavljeni so ti-le gg. kapelani: Ivan Jodel od Sv. Vrbana v Vojnik, Martin Lah od Sv. Martina na Pohorju k Sv. Emi, Jožef Mihalčič od Marije Snežnice v Leskovec, Anton Mojžišek od Sladke Gore k Sv. Martinu pri Slov. Gradu, Janez Toman iz Gornjega Grada v Slivnici pri Mariboru, Robert Vlačavk od Sv. Eme na Sladko Goro, Matija Vaupotič od Sv. Petra pri Radgoni v Ljutomer, Karol Wenig iz Ljutomera k Sv. Štefanu pri Zusmu. — Nastavljeni so za kapelane č. gg. novomašniki tako-le: Henrik Hrašovec pri Sv. Martinu na Pohorju, Jak. Kosar pri Sv. Petru tik Radgone, Matej Mesarič pri Sv. Vrbanu nad Ptujem, Anton Postružnik pri Sv. Frančišku v Stražah, Anton Ravšl pri Mariji Snežnici, Martin Roškar v Gornjem Gradu, France Šaloven pri Sv.

Vidu za Ponikvo in Matej Trtinek pri Sv. Rupertu nad Laskim Trgom.

(Štipeidije na kmetiški šoli na Grmu.) Deželni odbor kranjski razpisuje ravnokar 9 štipendij za obiskovanje kmetiške šole na Grmu. Prednost do teh štipendij imajo taki kmetijski sinovi, od katerih je upati, da se bodo potem na svojem domu s kmetijstvom pečali. Štipendovani učenci dobivajo brezplačno hrano, stanovanje in pouk v zavodu, obleko si pa morajo sami priskrbovati. Lastnoročno pisane slovenske prošnje, katerim je priložiti rojstni list, zadnje spričevalo dovršenih šol, zdravniško potrdilo o čvrstem telesu in trdnem zdravju, kakor tudi župnijsko spričevalo o lepem vedenju, izročiti je do 15. septembra t. l. vodstvu deželne vinarske, sadjarske in poljedelske šole na Grmu.

(Radeški most.) Deželna vlada je dala dovoljenje, da se zgradi železen most čez Savo pri Radečah. Spodnji rob železnih nošajev mora biti 87 metrov nad nivo Potočnega vodomera, ker se je poizvedelo, da ob povodnji vodno površje meri počez 7600 metrov, in bi se vsled zajetja še nekoliko povečalo. Nadalje zahteva vlada, da se leseni kol ob grajenju tako zabijejo, da ne bodo ovirali plovljenja s flosi. Ravno tako tudi odlaganje stavbenega materiala na obeh obrežjih ne sme ovirati prometa po cestah. Most se mora narediti v enem letu. Pogoji, pod katerimi se dá državna podpora 30.000 gld., se še le določijo. Na ugovor gospe Marije Potočin, katere hoče odškodnino za svoj brod, kateri vozi sedaj čez Savo, se ni oziralo, ker stvar ne spada pod upravno judikaturu. Kranjski deželni odbor je vsled tega razpisal oddajo del za mostne konce in predmostje, kateri deli sta cenjeni na 28.000 gld. Pismene kolekovane in zapečatenе ponudbe naj se vložé do 16. septembra t. l., ob 12. uri popoldne, do deželnega odbora. Načrti, stroškovniki, stavbeni pogoji se lahko ogledajo pri deželnem stavbinskem uradu v deželnem dvorcu v Gospodarskih ulicah št. 2. Ponudbe morajo tunaj imeti napis: „Ponudba za podstavo radeškega mostu“. Ponudbi je priložiti 5% varščino v gotovini, hranilničnih knjižicah ali vrednostnih papirjih, ki se ne smejo zaračunati višje imenske vrednosti. V ponudbah morajo izrecno ponudniki povedati, da poznajo stavbene pogoje, in v procentih, koliko prijenjajo. Deželni odbor si pa pridržuje pravico, da oddá delo, komurkoli hoče, brez ozira na popust, in da sme razpisati tudi novo obravnavo.

(Novi dekan.) Z Vrhnike, 29. avgusta: Danes sprejeli smo novega čast. g. dekana Fr. Kumra, doslej župnika v Mošnjah. Sprejem bil je — skratka povedano — navduševalen. Častg. dekan se je pripeljal v spremstvu č. gg. kanonikov J. Flis-a in dr. Elbert-a, župnika Malenšek-a itd. okrog četrte ure popoldne do meje vrhniške fars, koder ga je pred slavolokom pozdravil č. g. administrator P. Bohinjec s prvima obč. svetovalcema gg. K. Obresom in K. Majerjem in bližnjim občinstvom. Glavni sprejem pa je bil v trgu pred občinsko hišo, koder je vprčo blag. gg. uradnikov, občinskega zastopa, raznih društev in obilno občinstva pozdravil v imenu vrhniške občine blag. gosp. župan Gabr. Jelovšek č. g. dekana v prisrčnih in nav-

dušenih besedah in predstavil odličnejše zastopnike. Od tod se je sprevod pomikal po Vrhniki skozi štiri krasne slavoloke ob plapolajočih zastavah do veličastne farne cerkve, koder je šolarica Ivanka Javornik v verzih pozdravila v imenu mladine čast. g. dekana in mu podala šopek. Pred cerkvenimi vratmi pa mu je podala v vezanih besedah deklica Marija Bučar na blazinici ključe cerkvenih in farovških vrat, in v cerkvi je zaključil sprejem blagoslov z Najsvetejšim. — Bog daj lepemu sprejemu tudi lepih vspehov in ohrani mnogo let vrhniški fari in dekaniji čvrstega in ljubeznivega duhovnega pastirja. V nedeljo na to je bila prelepa slovesnost v farni cerkvi.

(Na šoli na Grmu) pri Rudolfovem na Dolenjskem prične se novo šolsko leto 1893/94 s 3. novembrom t. l. Pouk je slovenski. Pouk traja dve leti ter obseza sledeče predmete: verouk, slovenski jezik, zemljepisje, računstvo, geometrijo in geometrično risanje, risanje in praktično zemljemerstvo, fiziko, kemijo, živalstvo, rastlinstvo, rudninstvo, poljedelstvo, rastlinarstvo, živinarstvo, živinozdravilstvo, trtarstvo, kletarstvo, sadjarstvo, zelenjadarstvo, čebelarstvo, petje, in slednjič nemški jezik kot neobligaten predmet. Pogoji sprejetve v to šolo so: 1. da pritrdé vstopu v šolo starši, oziroma varuhi; 2. da je prosilec dovršil 16. leto; le če je kdo telesno posebno krepak, sprejme se tudi po dovršenem 15. Kdor je pa že 24. leto dovršil, se ne sprejme več; 3. da je prosilec z dobrim vspehom dovršil ljudsko šolo, ali 4. da je obiskoval kako meščansko ali srednjo šolo, kar mora dokazati s poslednjega tečaja spričalom; 5. da je telesno sposoben, izvrševati navadna kmetiška dela brez posebne težave, osebno da ni telesno pohabljen. — Učenci dobijo v zavodu stanovanje in hrano ter plačujejo za to 9 gld. na mesec; šolnina znaša 20 gld. na leto. — Gospodarjem, kateri želé svoje gospodarstvu namenjene sinove v kmetiški šoli strokovno izobraziti, priporočamo ta narodni domači ravnodaj najtopleje. To osebno posestnikom vinogradov, da se tu njih sinovi temeljito ameriških kultur priučijo.

(Porotno sodišče) je dne 30. avgusta posestnika Lovrenca Hacin s Trate pri Velesovem obsodilo radi hudodelstva uboja na 7 let težke ječe, poostrene z postom vsak mesec. — Marijo Marn, bajtarjevo ženo, na Sapem pri Ljubljani obtoženo radi uboja, so porotniki oprostili. — Dne 31. avgusta je bil Franc Jamšek radi uboja obsojen na 6 let težke ječe s postom vsak mesec. — Pri drugi obravnavi so bili zatoženi: Janez Brenčič, kajžar v Smrečji šte. 45, Neža Brenčič, kajžarica v Smrečju šte. 45, Janez Košir, kajžar z Lavrove šte. 4, Martin Pavlin, pastir z Lavrove šte. 4 zaradi hudodelstva ponarejenega kovanega denarja in sicer so bili obsojeni Brenčič Janez na 2 leti težke ječe, Košir Janez na 8 mesecev težke ječe s postom vsak mesec. Neža Brenčič in Martin Pavlin sta bila obtožbe oproščena. Dne 1. septembra je bil pred porotniki zaradi posilstva obsojen delavec Franc Jenko iz Skofjeloke na 18 mesecev hude ječe s postom vsaki mesec in Amalija Prezel zaradi detomora na štiri leta z vsakomesečnim postom.

(Z Jesenic), 1. septembra: Poročali so že listi o lepi slovesnosti, ki se je vršila pri nas na dan godú našega prečast. gosp. župnika. Jaz bi gledé novega blagoslovljenega

pokopališča le nekaj še pristavil. Naše novo pokopališče stalo je občno dosti stroškov. Res je to; vendar pa gojimo srčno željo, da bi se pokopališče, ta sveti kraj, izročil v oskrb cerkvi, da ne bi ostal v posvetnih rokah. Pri nas je velika tovarna, in silni vpliv tovarne na ljudstvo se vidi že zdaj. Lahko rečem, da je malone vse naše ljudstvo odvisno od nje. Če bo pa tovarna še dalje tako napredovala, kakor napreduje sedaj, in če pride kedaj, — kar je tudi mogoče, — recimo, v židovske roke, za Boga, kaj bo potem z našim pokopališčem? Kakor bodo tovarniški gosposdije ukazali, tako bo pa moralo biti. Zatorej, občinski mojše, stopite na noge in pokažite nekaternikom, da ste katoličani, da bočete vi in vaši počivati na verskem in cerkvenem pokopališču!

(Število udov družbe sv. Mohorja leta 1893.)

1. Goriška nadškofija	6.255 udov.
2. Krška škofija	4.738 "
3. Lavantinska škofija	18.217 "
4. Ljubljanska škofija	23.232 "
5. Tržaško-koperska škofija	2.888 "
6. Sekovska škofija	310 "
7. Somboteljska škofija	189 "
8. Zagrebska nadškofija	480 "
9. Senjska škofija	167 "
10. Poreška škofija	102 "
11. Videmska nadškofija	186 "
12. Razni kraji	209 "
13. Amerikanci	425 "

Vkup . . . 57.398 udov.

(Delitev daril ali premij kon erejcem.) Dne 2. septembra vršilo se je premiranje žrebetnih kobil v Bohinjski Bistrici. Darila podelil je vis. deželni zbor. Darila za najboljša plemenske kobile prejeli so sledeči gospodarji: 1. J. Jeklar na Koprivniku 30 gld.; 2. Martin Rozman v Bitnjah 20 gld.; 3. Jož. Preželj v Poljah 15 gld.; 4. Jan. Stare v Čenjcih 15 gld.; 5. Urban Odar v Studoru 15 gld.; 6. Jan. Bricej v Česenici 15 gld.; 7. Jak. Arh v Bistrici 10 gld.; 8. Mat. Zagar v Fužini 10 gld.; 9. Ant. Arh v Savici 10 gld.; 10. Jan. Arh v Fužini 10 gld. — Presojevalna komisija sestavljena je bila: Načelnik Fr. Potše, predsednik konjerejskega odseka c. kr. kmetijske družbe; c. kr. ritmojster vitez Beutler; Gust. Pirc, tajnik c. kr. kmetijske družbe. Navzoča bila sta tudi c. kr. ž vinodravnik Kozirnik, in predsednik kmetijske podružnice bohinske č. g. župnik in deželni poslanec J. Mesar. — Kobile so bile večinoma jako čvrste in železi je, da bi se to neverjetno trdno, vztrajno in trpežno konjsko pleme bolj in bolj poizkuševalo, kar smemo tudi upati, ker so ondot raspostavljeni jako dobri, sposobni pingavski žrebeci. — Dne 4. septembra vršilo se je premiranje konj v Lescah. Pripeljali so konjereje lepo število prav izvrstnih kobil, kar jasno kaže velik napredek v radovljiškem okraju. Darila prejeli so: A. za žrebetne kobile: 1. Jan. Cotelj iz Zgoš 35 gld.; 2. Fr. Koselj iz Smukovč 20 gld.; 3. Jan. Gogala iz Hraš 15 gld.; 4. Jan. Avsenek iz Zgoš 15 gld.; 5. Tomaž Prešern iz Lesc 15 gld.; 6. Jan. Šarl iz Kaplenk srebrno svetinjo; 7. France Dornik iz Porhoma srebrno svetinjo. — B. Za 3letne breje kobile: 1. Jož.

Resman iz Brega 25 gld.; 2. Jakob Balch iz Smokuta 20 gld.; 3. Jan. Mihelič iz Noč 15 gld.; 4. Jož. Šarl iz Polč srebrno svetinjo; 5. Jož. Preželj iz Polja srebrno svetinjo. — C. Za dve in enoletne žrebice: 1. Jož. Gogala iz Nove vasi 10 gld.; 2. Jak. Pristav iz Vrbe 10 gld.; 3. Jan. Marovt iz Radovne srebrno svetinjo; 4. Jož. Polovšnik iz Slatine srebrno svetinjo; 5. Jan. Breč iz Nove vasi srebrno svetinjo.

(Iz Mošenj) na Gorenjskem: Kmalu bo dva tedna, odkar nas je zapustil preč. gospod duhovni svetnik in dekan Franc Kummer ter se podal na svojo novo službo na Vrhniki. Zupnikoval je pri nas skoro 15 let. Posebno mnogo se je trudil za božjo pot pri Mariji Pomagaj na Brezju, in lepa cerkev, katera se zida, bo trajen spomenik njegove gorečnosti za čast božjo. Bog ohrani gosposda prav mnogo let v novi službi zdravega, to mu želimo vsi prav iz srca! — Pretekli četrtek popoldne pa je k nam dospel novi župnik preč. gosp. Janez Berlic. Več veljavnih mož mošenjske farske šole mu je nasproti prar na Bohinjsko Belo; pa tudi nekaj Beljanov je spremlilo obče ljubljenega gospoda v Mošnje. Sprejem je bil prišten, ker je gosp. Berlic že iz svojih kapelanskih let pri taranih mošenjskih v najboljšem spominu. Trdno se nadajamo, da ohranimo gospoda dolgo časa med sabo. — Včeraj na Angeljsko nedeljo so prvič vabili vsi štirje zvonovi iz novega zvonika na Brezju k službi božji. Veliki zvon daroval je, kakor znano, g. M. Studen iz predvorske farske. Tehta okoli 34 stotov, ima lep, mogočen glas, in se je ljudem kaj zelo prikupil. Vrvi za zvonove je daroval g. Schmiedmayer, vrvar na šempeterskem predmestju v Ljubljani. Obema dobrotnikom srčna zahvala! Zidanje pri novi cerkvi bolj počasi napreduje, ker se dela samo toliko, kolikor pripomočki dopuščajo; sicer pa zanimanje za božjo pot vedno bolj raste, in dan za dnevom dohaja več romarjev.

(Zavratno ustrelil) je dne 30. avg. ob 1/2, 9. uri — kakor se trdi — Alojzij Novak, odpuščen delavec Kozlerjevega pivovara, dvaintridesetletnega tovarniškega nadeodarja in hišnega posestnika v Sp. Šiški Jan. Stenovec, oženjenega in očeta dveh otrok. Stenovic ugrudil se je, smrtno zadet iz revolverja, tik ceste ob Rudolfovi železnici, gredoč domov v Šiško; prenesli so ga potem v deželno bolnico, kjer je danes v jutro umrl. Novak ustrelil je nadeodarja zaradi tega, ker ga je Stenovec odpustil iz službe radi nerednega življenja. Morilca so že prijeli.

(Tatovi so vlemili) v Begunjah pri Raketu po noči od 26. do 27. avgusta v prodajalnici g. Marije Blaton, ter odnesli kave, cukra in tabaka v vrednosti 50 gold. Pri tem delu se je eden na oknu ranil, ker je več kapelj krvi videti.

(Streli.) Iz Ilirske Bistrice: V sredo 23. t. m. je bilo silno vroče in soparno vreme. Popoldne se nenadoma poplača, ploha se vlije, grometi in bliskati se začne, da je bilo groza. Na gori nad Bistrico se je pa pod dežniki stiskalo več ljudij, kateri so tamkaj senó kosili. Strašno se tabliška in strela udari v te siromake, ter ubije mladega, pridnega kmetovalca Franceta Derentina iz Bistrice, sina

mu in hčer in druge tri osebe pa hudo rani in osmadi. Zvečer so mrtvega kmetovalca in ostale ranjence na dom pripeljali. Žalost je bila v nesrečnih družinah velika; vendar se nadejamo, da bodo ranjeni ozdraveli. Big naj nas varuje hudo ure, katera letos tako pogostoma našo okolico obiskuje!

(Posebni vlak na sv. Višarje), kateri bi bil imel odpeljati v soboto 2. septembra, prepovedala je, kakor se nam poroča, c. kr. dež. vlada radi pretrčev kolere. Istotako tudi ne smejo odpeljati nameravani vlaki na sveto Goro in Trsat. Oni, ki so si kupili za vlak na Višarje vozne listke, pa jih vsled prepovedi niso mogli rabiti, so naprošeni, da jih pošljejo potovalnemu odboru v Ljubljano, kateri jim denar povrne. Tudi od drugod nameravani vlaki v Marjino Celje so bili prepovedani.

(Sreča opoteča.) Marsikomu je še izvestno v spominu biški trgovec Kornelij Nastran v Kamniku, ki je leta 1889 spomladi zadel glavni dobitok v vsoti 100.000 gl. na ogersko Tisovo srečko, serija 4224 št. 22, dne 15. marca. Nastran se je potem preselil s svojo soprogo v Gradec in je posloval kot komi pri tržki Khunt; v tej d. bi zadel je Nastran zopet dobitok ljubljanskih srečk, in pr. čel je trgovino v „Thonethof“ na svojo roko. Toda pregovor slovo, da je „sreča opoteča“. Nastran je vsled nesrečnih spekulacij popolnem obubožal, in končno zadela ga je največja nesreča, uboheč je — ablažnel in morali so ga izročiti blaznici. Minole dni je graško deželno sodišče biškega trgovca Kornelija Nastrana radi blaznosti dalo pod oskrbnštvo.

(Srečna dežela v Evropi.) Kneževina Liechtenstein je samostojna dežela, če tudi je uprava precej odvisna od avstrijske Predarlske in je nadsodišče v Inomestu za to deželo najvišje sodišče. Zanimivo je, da je ta dežela od 1866. leta tako rekó v neki vojski s Prusijo, katera ni še zahtevala nobenega moža. Kot član namške zveze je tudi ta država se pridružila tistim državam, ki so proti Prusiji sklenile zvezo. Na bojišču pa Liechtensteinovci vendar niso poslali svojih 44 mož. Po končani vojski, ko so sklopili mir, so pa na Liechtenstein popolnoma pozabili in je vsled tega, ker ni sklenila še nobenega mira, nekako še v vedni vojski s Prusijo, če tudi do nobene bitve ne pride. Najbolj čudno je, da je dežela v vojnem stanju pred par leti odpravila vse vojake, katerih je nazadnje imela 96 mož pod vrhovnim poveljstvom nadporočnika, kateri je pa bil ob enem deželni inženir. Vsled tega nima dežela nobenih velkih tročkov in je minoli teden vlada deželnemu zboru mogla naznaniti, da se odpravijo državni davki v clajšanje kmetijskih bremen, ker so deželne finance jako ugodne. Seveda je deželni zbor z velikim veseljem temu pritrdil.

(Z Dobrne.) Hmelj je imel pred desetletjem visoko ceno. Ta je dala povod, da so gospodarji ob Savinji in sosednjih dolinicah svoje njive začeli spreminjati v hmeljišča. Ali sčasoma se je marsikdo prepričal, da se za hmelj spodar sicer lahko živel. Tudi na Dobrni so hmeljarji poskuševali hmeljarstvu dati slovo, vendar izvzeti moraš jednega. Celih deset let se prvotna visoka cena ni povrnila. Pač pa so hmeljarjem škodo delale vremenske neizgode.

Toda nobeno leto te rastline niso imele tako žalostne podoče, kakor letos. Listje je namreč očrnelo in zgrbaučeno. Vzrok temu je neki keber, katerega ni poznal nihče. Vsled tega se je celó deželni odbor šajerski obrnil na Dunaj. Tukaj so prepoznali, da je to keber „Neaplinthus poreatus“ ali „Plinthus sec.“ po imenu. Hmeljarji so temu sovražniku nedavno pri nekem zborovanju v Žalcu napovedali vojsko s tem, ker so sklenili, da bodo hmeljsko listje požigali ter ne več za gnoj puščali na hmeljišču. Tako je itak ravnal vsako leto hmeljar na Dobrni, ki s hmeljišči v Savinjske dolini ni v neposrednej zvezi — in vendar je keber hmeljišče letos grdo oškodoval. Sicer pa: Ta škodljivca je letos napadel hmeljišča tudi po drugod v Avstriji in po Prusko Nemškem, ali nikjer ne poznajo orožja zoper njegovo škodljivost.

(O prebivalstvu na Štajerskem.) Dne 31. decembra 1890. je v Avstriji bivalo 23.707.906 ljudi, (vojaki niso všteti), med njimi 11.501.622 oseb moškega spola in 12.206.284 ženskega. Od skupnega števila pride na Štajersko 627.924 oseb moškega in 646.741 ženskega spola. Leta 1891. se jih je na Štajerskem narodilo živih 20.482 otrok moškega in 19.189 ženskega spola; vmrlo pa je 16.600 ljudi moškega spola in 16.148 ženskega. Tako je do konca 1891. prebivalstvo naraslo na 631.806 oseb moškega in 649.782 ženskega poglavja. Če primerjaš še število izseljencev z onim priseljencev, to je število oseb v deželo priseljenih višje za 744 možkih in 379 žensk. Vsled tega je število prebivalcev v deželi od začetka do konca leta 1891. se od 1.282.711 povišalo do 1.290.757 t. j. za 8046 oseb. V zakonski stan vstopilo je 1891. največ oseb, ki so bile stare po 24 do 30 let, 207 ženinov je imelo čez 60 let in 189 nevest je imelo čez 50 let. Pri 6838 porokah sta ženin in nevesta bila samična, pri 285 so se zdavali vdovec in vdovica, pri ostalih 1658 slučajih pa so vdovec in vdova prihajali in prihajale z osebami samičnimi. Povprek na 100 ženinov pride jih po 84, in na 100 nevest po 90, ki so bili in bile stanú samskega. Na tisoč prebivalcev je l. 1891. prišlo po 7 porok ali zdavanj, po 31 živorojencev, po 25 mrličev. Na posamezne kraje pa pridejo posebne številke. Tako na pr. v Celji na 1000 prebivalcev po 4 poroke, 23 živorojencev, 42 mrličev; v Mariboru 7 porok, 28 živorojencev, 28 mrličev; v Ptui 6 porok, 21 živorojencev, 61 mrličev. Po mestih število mrličev množijo bolnišnice. Sicer je pa od leta do leta število živorojencev večje, a ona mrličev razmeroma manjše. Tako na pr. je l. 1890 bilo 8658 porok, 36.662 živorojencev in 32.859 mrličev, leta 1891. pa 8781 porok, 39.671 živorojencev in samo 32.748 mrličev.

(V Mislinji) pri Slovenjgrađen se je dne 22. avgusta vršilo posvetovanje glede železnice iz Velenja na Koroško. Podpore so obljubili gospodje: Lapp 50.000 gl., Farsky 10.000 gl., Plešivčnik 500 gl., Poglajen 30.000 gl., okrajna zastopa Šoštanjski 10.000 gl., Slovenjgraški pa 30.000 gl. Zborovalci so se razšli z upanjem, da se bo železnica začela delati v prihodnjem letu. Potem pa bo samo še vprašanje časa, da se bo železna cesta Poljčane-Konjce nategnila skozi Zreče in Vitanje ter se z Velenjsko-Koroško zvezala v Mislinji.

(V Celji) so pred štirimi leti slovenski rodoljubi ustanovili „Južnoštajarsko hranilnico“, ker je „nemška“ mestna „šparkasa“ ljubila sicer denar kmeta slovenskega, z dobičkom pa je podpirala samo to, kar je „nemško“ in Slovencem neprijazno. Dué 28. julija letos je slovenska „Južnoštajarska hranilnica“ z vlogami dosegla prvi milijon goldinarjev. Mestna „nemška“ hranilnica pa je v prvih štirih letih dobila samo 223.826 gld., to pa v času, ko še po naših krajih ni bilo nobene „Posojilnice.“

Zahvala.

Da se je slavnost stoletnice fare koprivniške in velezaslužnega prvega njenega župnika Val. Vodnika dne 27. avgusta tako sijajno in redno vršila, je prva zasługa slavnostnega odbora. Podpisano županstvo šteje si v prijetno dolžnost istemu, kakor osobito še slavnostnim govornikom, p. n. g. župniku J. Ahmannu in g. nadzornik profesorju Franu Lovcu, g. župniku J. Berlecu, g. adm. ni stratorju A. Payerju, g. kapelanu F. Čekalu, gg. ljubljanskim pevcem, vsem koprivniškim faranom ter slednjim obče vsem, ki so se od blizu in daleč te slavnosti udeležili, tem potom i najiskrenejšo zahvalo izreči.

Županstvo v Srednji vasi dne 1. septembra 1893.

Janet Arb., župan

Prilodnja številka „DOMOLJUBA“ izide dne 21. septembra 1893 zvečer.

Loterijske sročke.

Dunaj, 26. avgusta:	63.	52.	35.	26.	55.
Grader, 26. avgusta:	82.	68.	100.	69.	42.
Line, 1. septembra:	62.	63.	32.	83.	68.
Trst, 2. septembra:	35.	10.	79.	49.	31.

Tržne cene v Ljubljani

dne 2. septembra

	gl. kr.		gl. kr.
Pšeni m. st.	7 80	Speh povojen, kgr.	— 60
Reč.	5 60	Sarovo maslo.	— 80
Jelmen.	5 80	Jajce, jedno.	— 2
Oves.	6 30	Mleko, liter.	— 10
Ajda.	8 60	Goveje meso, kgr.	— 64
Proso.	5 —	Talebe.	— 50
Koruz.	5 80	Svinjako.	— 60
Krompir.	3 —	Kostranovo.	— 36
Leča, kati.	10 —	Pikane.	— 36
Grah.	10 —	Goleb.	— 17
Fikol.	2 —	Seno, 100 kgr.	3 20
Maslo, kgr.	— 90	Slama.	2 30
Mast.	— 70	Drva trda, 4 kub. mtr.	6 50
Speh svet.	— 62	„ mehka.	4 80

Terezija Eger.

Zaloga

vsake vrste svilnatega blaga, trakov, špic, modrecev, sraje za turiste, volne, pavole, ovratnikov, kravat, predpasnikov, otročjeg perila.

Vse priprave za krojače in šivilje.

Svilnato blago 3-2 407

po jako znižani ceni.

Sv. Petra cesta št. 6.

Zgoščen, kri čisteči sarsaparilla-sirup

kateri prireja lekarnar J. Herbabny na Dunaji
sestoji iz povsem neškodljivih rastlinskih snovi, vobito še iz sokov sarsaparilla.

rastline, priznane najbolj učinkajoče za čiščenje krvi. Ta sirup pospešuje slast do jedi, očisti kri, odstranjuje zabasane, razkrojuje zavilte jedila ter sploh okrepuje prebavila.

Cena steklenici 85 kr., po pošti 15 kr. več. 54 129

Vsaka steklenica ima varstveno znamko.

Osebnja zaloga za provinije

na Dunaju, lekarna „zur Barmherzigkeit“

J. Herbabny-ja, 71, Kaiserstrasse 73 75

Dobita se v največ lekarnah.

zadnja cena

R. Miklauc

v Ljubljani, Špitalske ulice šte. 5

Zaloga vsake baže

gvantnega blaga za moške
in ženske 79 9-1

kakor tudi vse vrste koce, kovtre, srajce, jope, nogovice, svilene in cajgaste rute itd.

po najnižji ceni.

zadnja cena

2 zlati, 13 srebrnih
medalij

9 žestnih
in priznanih nasti

Kwizdov restitucijski fluid

voda za umivanje konj.

Steklenica velja 1 gld. 40 kr. a. v

Vse nad 30 let s najboljšim uspehom v rabi v mnogih dvornih hlevih, v znamenitih zasebnih in vojaških hlevih, okrepuje pred in ojačuje po velikih naporih, pri izpahenju, otrplosti itd. ter ojači konja za izredno težko vožnjo in tek.

Dobita se v lekarnah in prodajal. zdravilnih sredstev.
Pri nakupovanju pazi naj se na varstveno znamko ter zableva izrečno

Kwizdov restitucijski fluid

Glavno zalogo ima

France Ivan Kwizda,

e. in kr. avstr. in kraj. rumunski dvorni založ., okrož. lekarnar
Korneuburg pri Dunaju. 45 8-5

45 let na dobrem glasu!

C. in kr. avst.-ogr. in kr. gršk. zobnega zdravnika

dr. Poppa anatherinova ustna voda

najprijetnejša in najboljša ustna voda na svetu pomaga pri ustnih in zobnih bolečinah, in pri istočasni rabi z dr. Poppa zobnim praškom ali zobno pasto ohrani zdrave in lepe zobe.

Gosp. dr. J. G. Poppu, c. in kr. avst.-ogr. in kr. gršk. dvorn. zobn. zdravnik na Dunaji. 51 10-6

Srečni uspehi, katere sem skušal sam in katere so skušali moji tolniki, ki so rabili anatherinovo ustno vodo, mi nakladajo dolžnost, da kot zdravnik izjavim, da sem jo večkrat priporočal ne le kot najboljšo med znanimi zobne ohranjujočimi sredstvi, temveč tudi kot varovalno sredstvo proti pogostnim ustnim boleznim, o katerih se večkrat toži, ter isto še vedno kar najtopleje priporočam.

Slovede toaletne specijalitete dr. J. G. Poppa, c. in kr. avst. in kr. grškega dvornega zalagatelja, na Dunaju, mesto, Bogenzasse 2, prodajajo: V Ljubljani: G. Piccoli lek., W. Mayer lek., J. Svoboda lek., U. pl. Trnkoczy lek., J. Grell lek., Ed. Mahr, parf. K. Karinger, V. Petričič, J. S. Benedikt; v Ormožju: J. Blatek lek.; v Idriji: J. Warts, lekar; v Kamniku: J. Močnik lek.; v Kočevju: J. Braune lek.; v Kranju: K. Savnik lek.; v Krškem: Fr. Blomches lek.; v Litiji: J. Benet lek.; v Metliki: Fr. Wacha lek.; v Novemestu: F. Haika lek.; v Postojni: Fr. Baccarich lek.; v Radovljici: A. Roblek lek.; v Škofljici: J. Zenatti lek.; v Trebnju: J. Rupprecht lek.; v Vipavi: A. Guheimo lek. in vse lekarne, draguerije in parfumerije v Avstro-Ogerski.

Vzamejo naj se le dr. Poppa izdelki.

Marija sedem žalosti

priporočila vreden molitvenik 63 (7)

Vezan v platno 80 kr., v usnje 90 kr.,
usnje z zlato obrezo 1 gl., v šagrin-usnje
1 glid. 20 kr., po pošti 5 kr. več.

Dobi se pri J. Bonaču, knjigovezu
v Ljubljani, in v Katol. Bukvarni.

**Vsi stroji za kmetijstvo
vinarstvo in moštarnstvo!**

Mlatilnice, vitla, triture
Butine mine za žito
rezaalnice za krmo
Avtomatični
aparati proti peronosperi
tlačilnice za vino
tlačilnice za sadje
mline za sadje
predmete za kleti, sesalnice za vse namene, kakor v
obici. vse stroje za kmetijstvo, vinarstvo in moštarnstvo
razpoložo v največjih, najboljših konstrukcijah

IG. HELLER, DUNAJ
Nr. 22 Praterstrasse Nr. 78.

Regula (izumitelj) kataloji v svetovni in slovenski izjavi so nastali le
pošteno pridno.

Najkvalitetnejši pogoj. — Jamstvo. — Stroji se daje na poskušanje.
Če se ne bi zopet zalagali! Preduporabno zaenkrat pogoj!

Ölzova kava

priznana najboljša in najzdravnejša dodaja kavi se dobiva v
glavni zalogi za Kranjsko pri
M. Wagnerjevi vdovi v
Ljubljani, in v vseh specerijskih
in konsumnih prodajalnicah.

Jedino pristna Kneippova sladna kava bratov Oelz

v rudičih štrigolatih zavitkih
se dobiva v Ljubljani pri **M.
Wagnerjevi vdovi** in v vseh
specerijskih in konsumnih pro-
dajalnicah. 29-12

V. zvezek: POVESTI

Andrej Kalan

izšel je ravnokar ter se dobiva komad
20 kr., po pošti 23 kr. v Katoliški
Bukvarni in Tiskarni v Ljubljani.
— Tudi III. in IV. zvezek sta še v zalogi.

Ivan Kregar

izdelovatelj cerkvenega orodja

v Ljubljani, Poljanska cesta 8
(poleg Alojzijevega) 74 4

se priporoča predstavitelji duhovni, slav.
cerkvenim predstojnikom in cerkvenim
dobrotnikom v najnatančnejše in točno
izdelovanje vsakovrstne

cerkvene posode

iz zlata, srebra ali druge kovine

po uzorcih ali lastnem načrtu

115 Izvršeno blago pošlje dobro, varno
zavito poštino prosto. 213 29 52-31

0000000000

Zaupni mož v vsaki fari.

Velevažno, že četrt stoletja ob-
stoječe, povsod izvanredno za-
upanje in spoštovanje vživajoče
denarstveno podjetje (poroštevni
zaklad znaka 20 milijonov
kron). Čegar glavni sedež je na
Dunaji, koje je cesarsko kraljevo
privilegirano ter je pod vrhovnim
nadzorstvom visoke c. kr. drž.
vlade in čegar vsestransko pri-
znano blagostojno delovanje se
razteza po vseh pokrajinah naše
avstrijske domovine, pooblašča v
vsaki fari po jednega **zaupnega**
moža z nalogo pospeševati večje
razširjenje tega podjetja v doti-
nem kraju. 43 (10-10)

Razumne, čislane in v denar-
stvenem obziru popolno zaupanje
vživajoče osebe, koje si želijo
pridobiti vedno rastoči postranski
zaslugek za mnogo let, blago-
volijo naj pod znamko „201.191.
Graz postlagernd“ več proizvedati.

0000000000

Podfosfornasto-kisli apneno-železni sirup

prireja lekarničar Julij Herbabny na Dunaji.

Ta že 22 let z največjim uspehom rabljeni, od mnogih zdravnikov najbolj priznani in priporočani prani sirup raztaplja sluz, upokojuje kašelj, pomanjšuje pót, daje slast do jedi, pospešuje prebavljanje in redilnost, telo jači in krepi. Železo, ki je v sirupu v lahko si prisvajajoči obliki, je jako koristno za narejanje krvi, raztopljive fosforno-apnene soli, ki so v njem, pa posebno pri slabotnih otrocih pospešujejo narejanje kosti. Cena steklenice Herbabnyjevega apneno-železnega sirupa je 1 gld. 25 kr., po pošti 30 kr. več za zavijanje. (Polovilih steklenic ni.)

Svarilo! Svarimo pred ponaredbami, ki se pojavljajo pod enakimi ali podobnimi imi, a so vendar posvoji sestavi in svojem učinku popolnoma različne od našega originalnega 22 let obstoječega podfosfornasto kislega apneno-železnega sirupa. Zahteva naj te soraj vselej izrečno Herbabny-jev apneno-železni sirup. Pazi naj se tudi na to, da je zraven stoječa oblastveno protokolirana varstvena znamka na vsaki steklenici in prosimo, ne dajte se zapeljati niti z nižjo ceno, niti z drugimi pretvezami, da bi kupili kake ponaredbe!

Osebnja razpisovalnica za provincije: na Dunaju, lekarna „sur Barmherzigkeit“ JULIJA HERBABNY-ja, Neubau Kaiserstrasse 75. Prodajajo ga gospodje lekarnarji: V Ljubljani J. Svoboda, Gab. Piccoli, Ubald pl. Trnkoczy, W. Mayr, dalje ga prodajajo v Celju: J. Kupferschmid, Baumbachovi dediči, na Reki: J. Gmeiner, G. Prodman, A. Schindler, Ant. Mizzam, lekarničar F. Prodman, M. Mizzam, drog.; v Brezjah: A. Ruppert; na Sovodjem (Gmünd): E. Müller; v Celovcu: W. Thurnwald, P. Birnbacher, J. Kommetter, A. Egger; v Novem mestu: A. pl. Sladovier; v Št. Vidu: A. Reichel; na Trzinu: A. Siegl; v Trstu: E. Zanetti, A. Suttina, B. Bassoletto, J. Seravalle, E. v. Leutenburg, P. Prendini, M. Ravasini; v Boljaku: F. Scholz, dr. E. Kumpf; v Ormožju: J. Blahok; v Velikoveu: J. Jobst; v Wolfsbergu: J. Huth.

France Čuden preje Goba

v Ljubljani, Slonove ulice št. 11

priporoča glavni obdinstvo, posebno pred duhovščini največje svoje zalogo zlatih, srebrnih in nikelnastih

švicarskih žepnih ur

po najnižjih cenah, vsakovrstnih

stenskih ur in ur budilnic

verilice, prstanov, uhanov in vseh v to stroko spadajočih predmetov.

Popravila izvrši točno in natančno, poštna naročila prekrbuje hitro. — **Cenike** pošilja brezplačno po pošti, v istih popisane so natančno ure in se označen čas jamčenja za trajnost in trpežnost blaga. — Zamenjuje stare ure in druge stvari. 25 (20-15)

Zamenjavam tudi stare srebrne ure.

Zlata kolajna, Bruselj 1892.

Najboljše sredstvo za

želodec,

katero želodec in opravi prebavnih delov života krepi in tudi odprti život pospešuje, je

tinktura za želodec,

katero pripravlja

Gabrijel PICCOLI,

lekar pri „angelju“

v Ljubljani na dunajski

5 129 cesti

Cena 1 stekl. 10 novcev.

(1) — 10-14

Izdelovatelj razpisuje to tink-

turo v zabojčkih po 12 steklenic

in več. Zabojček z 12 steklenic stane gld. 1:36; s 24

gld. 2:60; s 36 gld. 3:84; s 44 gld. 4:26; 55 steklenic

tehta 5 kg s poštno težo in velja gld. 5:26; 110 stekl.

gld. 10:30. Poštno plača vedno naročnik.

Neobhodno potrebno za vsako gospodinjstvo je

Kathreiner-jeva Kneipp-a sladna kava

z okusom navadne kave. Ta kava daje to nedosežno prednost, da se škodljivemu vživanju namočane ali s surrogati pomokane navadne kave lahko odrečemo in dobimo okusnejšo, pri tem pa še zdravejšo in redilnejšo kavo. — **Neprekosljiva** kot dodaja navadni kavi. — **Ponaredbe** se skrbno izogibaj. — 1, kilo 25 kr. — Dobiva se

Pristno samo v belih zavitkih s podobo župnika Kneippa kot varstveno znamko. 10 (24 16)

Izdajatelj: Dr. Ivan Janežič.

Odgovorni urednik: A. Kalas.

Tiska „Katoliška Tiskarna“

Seh. Kneipp

Koverti s firmo
vizitnice in

trgovske račune
priporoča

Katol. tiskarna
v Ljubljani.